

HERRIOT BO OBJAVIL SVOJ PROGRAM

Zavzema se za poročilo Dawesa in reformo davkov. — Pri-
znanje sovjetov, boljši sporazum z Berlinom in odpo-
klje poslanca pri Vatikanu, — so nadaljne točke nje-
govega programa. — Zahteve socialistov in komu-
nistov. — Izjava nave vlade bo sicer dolga, toda do-
ločna. — Zopetno uveljavljanje vladnih monopolov.

Pariz, Francija, 17. junija. — Izjava nove vlade, ki
bo prečitana danes popoldne v poslanski zbornici, bo
precej dolga, a razočarani bodo oni, ki so pričakovali
presenetljivih senzacij v programu ministrskega pred-
sednika Herriota.

Splošni obris vladne veroizpovedi bo isti kot ga je
Herriot že podal socialistom, ko se je pogajal z njimi za
njih podporo.

Izjava nove vlade bo razširila točke v programu, na
temelju katerega se je iskalo podpore socialistov, ter
bo ponovila zagotovilo, da je najširša podpora socialis-
tov zaželjiva. Ugotavlja, da bo delovala vlada za
boljši sporazum z Nemčijo, da bo podpirala kar najhitrej-
šo izvedbo Dawesovega načrta. Odpoklicala bo poslanika
pri Vatikanu, storila kar bo v njeni moči, da ojači roke
Lige narodov in gledala na to, da bo zakladniški pri-
mankljaj pokrit z razširjenim sistemom obdačenja, na-
kar bo vlada lahko odpravila dohoke, katere dobiva se-
daj iz davka na plače.

Skorajšnje priznanje sovjetske vlade bo ena med
točkami vladnega programa, a z določbo, da je treba za-
varovati interese Francije v Rusiji.

Oni, ki so pričakovali, da bo ministrski predsednik
Herriot objavil, da se zavzema vlada za skorajšnje izpra-
znenje Ruhra, bodo razočarani, soglasno z onimi, ki poznajo
namene novega načelnika vlade. Izjava, glede te točke in
glede vprašanja varnosti ter proračuna bo sledila tako
tesno splošnim smerem Poincaréjeve politike, da pričaku-
jejo prijatelji ministrskega predsednika, da bodo nekate-
ri radikali presenečeni, če ne že ogorčeni.

Razprava glede interpelacij bo sledila za prečitani-
vladne izjave ter se bo najbrž pričela z intervencijo po-
slanca Vincent Auriola, socialista, o katerem se glasi, da
je pripravljen uglediti novemu ministrskemu predse-
dniku pot na način, da bo zadovoljiv socialisti, ne da bi
prestrašil takoj od pričetka zmernih radikalcev.

Poslanec Cachin bo v imenu komunistov zahteval, naj
vključi amnestijski program Jacques Sadoula, člana sovj-
etske vlade, ter Henrija Guilbeauxa, ki je pobegnil te-
kom vojne na Špansko ter stopil v špijonažno službo nem-
ške vlade. Oba sta bila obsojena na smrt radi veleizdaje.
Louis Rollin, poslanec iz Pariza, bo interpeliral v imenu
opozicije.

"Izjava nove vlade bo precej dolga, a povsem do-
ločna," — je rekel Herriot častnikarskim poročevalcem
po zaključitvi prve kabinetske seje. "Mi hočemo, d
pride parlament do prepričanja, da nam lahko nakloni
svoje zaupanje ter želimo govoriti o vsaki točki našega
programa."

Herriot je rekel nadalje, da se bo na poti v London
ali na povratnem potovanju posvetoval z belgijskim mi-
nistrskim predsednikom ter ministrom za zunanje zade-
ve. To bo storil v namenu, da informira svojega kontinen-
talnega zaveznika glede vseh novih razvojev na polju
mednarodne politike.

Fiskalni program vključuje odpravo postav, kate-
re se je uveljavilo s pomočjo dekretov tekom zadnjega
dela Poincaréjevega režima; zopetno uveljavljanje vlad-
nega monopola na užgalice; uveljavljanje natančnega
inventarja glede finančnega položaja v namenu, da se
zagotovi uravnan proračun. kazensko zasledovanje fiskal-
nih sleparij; strogo izvedenje postav glede dohodninskega
davka ter uveljavljanje direktnih davkov, s katerimi se bo
olajšalo bremena, katere nosijo sedaj davkoplačevalci.

Vzgojni program vključuje odpravljanje dekreta
prejšnjega vzgojnega ministra glede obligatnega poučeva-
nja latinščine v višjih šolah.

NAJNOVEJŠI NAČIN SAMO- MORA.

Beč, Nemčija, 16. junija. —
Trgovski agent Ballas je šel na
samotno mesto ter si ovil vse telo
z bakreno žico. Na daljši konec
žice je privezal kamen ter ga vr-
gel preko močne električne žice,
vodeče iz elektrarne. Kakorhitro
sta se žici dotaknili, je bil Ballas
mrtev.

ZRAČNA ZVEZA MED ŠVED- SKO IN RUSIJO.

Stockholm, Švedska, 17. junija.
Včeraj je bila ustanovljena red-
na zračna zveza med Stockhol-
mom in Helsinkim na Fin-
skem. Zrakoplovi bodo pluli red-
no vsak dan.

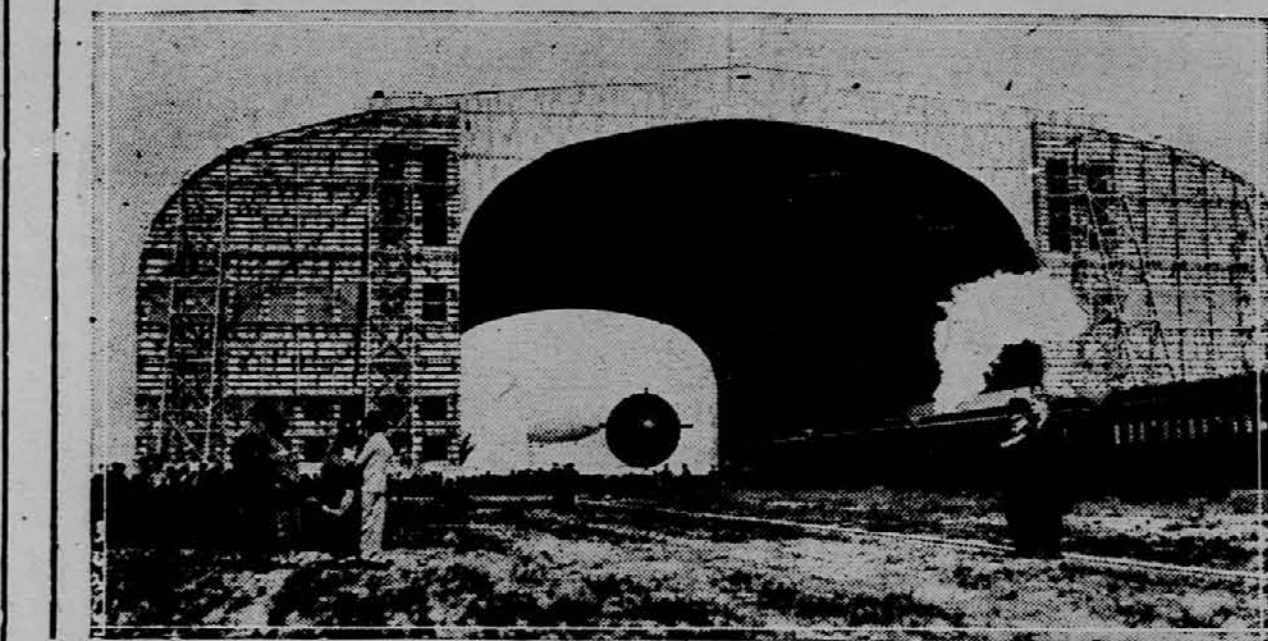
TUDI MADŽARSKI VOJAKI SO DOBILI BONUS.

Budimpešta, Madžarska, 17. ju-
nija. — Nekatero državo so na-
gradile svoje vojne junake s čer-
ki, na Madžarskem je pa druga
navada. Včeraj je podelil regent
Horthy 2258 madžarskim junakom
"Red viteštva". Nadalje je
vsak dobil kos zemlje, katero je
vlada odvzela veleposestnikom.

NEMŠKI TURISTI NE BODO VEČ PLAČEVALI DAVKA.

Berlin, Nemčija, 17. junija. —
Dosedaj je moral plačati vsak
Nemec, ki je potoval v inozemstvo
na kratek obisk, najmanj petsto
mark davka. Predsednik Ebert je
pa včeraj naročil, naj se to na-
redbo odpravi.

VELIKANSKI HANGAR V LAKEHURST, N. J.

Pogled na velikanski ameriški mornariški hangar na Lakehurst Field, N. J. Onstran hangarja opazite
nejasen obris velikanskega Zeppelina "Shenandoah", nekoliko bliže gledalec je pa vodilni ba-
lon J-1.

SMITH IN McADOO NE PRIDETA VPOŠTEV

Številni voditelji demokratične
stranke, ki so že dospeli v New
York, izjavljajo, da bosta Smith
in McAdoo izločena in da bo
nominiran takozvan "dark
horse" v osebi senatorja Glassa.

Če ne bo governor Alfred Smith
nominiran kandidatom demo-
kratične stranke na narodni demo-
kratični konvenciji, ne bo imela
država New York nobenega me-
sta na narodnem demokratičnem
tiketu. To je trdil danes celo
eden kampanjskih voditeljev go-
vernerja Smitha. Ta položaj se
je razvil, ker so nasprotniki
Smitha v zadnjem času vedno pe-
gostje omenjali ime senatorja
Copelanda za mesto podpredse-
dnika.

Če ga ne bo zahtevala njegova
lastna država, bo imel senator
Copeland malo prilike, da dobi
nominacijo, kajti v politiki velja
princep, da mora lastna država
podpirati vsakega, ki hoče priti
na tiket. Ta novica se je razširila
med prvimi došleci na konvenci-
jo ter se domneva, da bo imela
blagodejen učinek na prilike go-
vernerja.

Ker se bo pričela konvencija
že v enem tednu, je nastal polo-
žaj, vspricho katerega morajo pri-
znati celo najbolj odločni prista-
ši McAdoo-ja ali Smitha, da bo
moral kandidat pridobiti zase
najmanj 732 delegatov, če hoče
zmagati. Čeprav niso pristali
McAdoo-ja mnenja, da bo zmagal
njih kandidat, če že ne radi dru-
gega pa vsaj raditega, ker je zet
pokojnega predsednika Wilsona,
je vendar dosti ugibanja, ki pa
se giblje v povsem drugih sme-
reh.

Kadarkoli se sestanejo pristati
McAdoo-ja, se pojavi vprašanje:
— Kaj mislite, kdo bo "dark
horse"?

Iz tega je razvidno, da niso po-
seben trdno uverjeni, da bo sta-
liše njih kandidata lahko in da
bo zmagal v boju za nominacijo.

Governor Smith ima seveda ve-
liko pristašev in prijateljev med
različnimi delegacijami, celo med
člani californijske delegacije, na
katero se v glavnem opira kandi-
datura McAdoo-ja.

V splošnem po kažeja vsa zna-
menja, da bo na demokratični
konvenciji prav tako malo razbur-
jen ja kot ga je bilo na republi-
kanski v Clevelandu.

BIVŠI GOVERNER KAZNOVAN ZASTRAN PREHITRE VOŽNJE.

Santa Barbara, Cal., 17. junija.
John Alden Dix, bivši governor
države New York, je bil včeraj
kaznovan z globo petnajstih do-
larjev, ker je prehitro vozil.

DVANAJST RUSKIH GRAFTERJEV OBDOJENIH

Dvanajst nadaljnih so v Rusiji ob-
dili na smrt radi špijonaže. —
Sovjeti so izvanredno strogi z
vsemi, katere se dolži špijo-
naže.

Moskva, Rusija, 17. junija. —
Ruske sovjetske oblasti postopajo
na drastičen način s civilisti in
prejšnjimi častniki v boljševiški in
carski armadi, ki so bili spoznam
krivim špijonaže. V teku zadnjih
par mesecev je bilo usmrčenih na
ducate ljudi radi špijonaže in
dvanajst nadaljnih smrtnih obso-
d je bilo izrečenih včeraj.

Med novo obsojenimi so štirje,
katere dolže, da so prodajali
tajne dokumente in informacije
glede boljševiške armade M. Če-
hoviču, članu poljske misije v Le-
ningradu, ki se je izognil smrti
ednole s tem, da je pobegnil iz
Rusije. Pred najvišjim sodiščem
v Leningradu se vrši sedaj obrav-
nava proti dva in štiridesetim
prejšnjim častnikom rdeče arma-
de in civilistom, ki so bili ba-
je zapleteni v špijonažno organiza-
cijo, katero je baje vodil gene-
ral Savinkov, ki je bil vojni mi-
nister v kabinetu Kerenskija.

V Minsku, glavnem mestu Be-
le Rusije, je bilo sedem ljudi spo-
znanih krivim ter obsojenih na
smrt radi špijonaže ter dobavlja-
nja tajnih informacij za policijs-
ko armado. Najveje sodišče je
potrdilo dvanajst smrtnih obsod,
dočim so bili ostali obsojeni na
strome zaporne kazni.

V Vinici v Ukrajini je bil ob-
sojen na smrt kapitan Renolunko,
član prejšnje carske armade, ki je
baje priznal, da je špijoniral na
korist Poljske.

NOVI FRANCOSKI PREDSE- DNİK LJUBI BIKOBORBE.

Pariz, Francija, 17. junija. —
M. Doumergue, novi predsednik
francoske republike, je pravi sin
Midi-ja, kot imenujejo južno
Francijo, ker je odločen zagovor-
nik bikoborb, ki predstavljajo v
sosednji Španski narodni sport.
Na vprašanje glede njegovega
mnenja z ozirom na bikoborbe,
je novi predsednik baje odgo-
voril:

— Moje sedanje stališče mi ne
dovoljuje, da bi odgovarjal na
vsa vprašanja, ki mi jih stavlja-
jo časnikarski poročevalci, ven-
dar pa vam lahko zagotovim, da
se moje mnenje glede bikoborb
ni niti malo izpremenilo. Biko-
borbe, tako drage našim ljudem
na jugu, mi še vedno ugajajo.
Številni oni, ki jih kritizirajo, so
skrajno popustljivi glede drugih
športov, ki se ne morejo niti izda-
leka meriti z bikoborbami.

ZADEVA MATTEOTTIJA ŠE NI POJASNENA

Fašisti nameravajo s pomočjo svo-
je banditske vlade potlačiti za-
devo izginolega socialističnega
poslanca Matteotti-ja. Matteot-
ti je pretil, da bo razkril veh-
kanski graft.

Rim, Italija, 17. junija. — Sta-
lišče fašistov napram odvodenju
ter domnevanemu umoru socia-
lističnega poslanca Matteotti-ja je
razvidno iz pisanja lista Popolo
d'Italia v Milanu, ki je organ
Mussolinija. Ta list izjavlja, da
je zahteva za polno preiskavo slu-
čaja v resnici zahteva, naj mi-
nistrski predsednik resignira.

List stvari opozicijo, da je
sklenil Mussolini ustrajati na
svojem mestu ter se upirati vsem
proti-fašistovskim manevrom.
London, Anglija, 17. junija. —
Angleži, s katerimi je italijanski
socialistični poslanec Matteotti
govoril tekom s svojega zadnjega
obiska v Londonu, so mnenja, da
so ga umorili fašisti, ker je na-
meraval imeti v poslanski zbor-
nici govor, v katerem bi razkril
finančno korupcijo sedanje faš-
stovske vlade.

Glasi se, da se je nameraval
Matteotti prav posebno pečati s
petrolejsko koncesijo, katero je
podelil Mussolini Harry Sin-
clairju.

— Matteotti, — pravi Daily
Herald, — je nameraval razkriti
velikanske skandale v zvezi s pe-
trolejskimi koncesijami in ha-
zardnimi igralnicami, pri katerih
so bili prizadeti člani neposredne-
ga spremstva Mussolinija.

— Skrivnost Matteotti-jeve
smrti postaja vedno globlja. No-
beega dvoma ne more biti, da je
mrtev.

Rim, Italija, 17. junija. — V
posebni izdaji lista Giornale d'Ita-
lia včeraj popoldne se je glasilo,
da so stavili člani italijanskega
kabineta svoja mesta na razpo-
lago ministrskemu predsedniku
Mussoliniju.

Zvečer je pričelo krožiti poro-
čilo, da so bili člani reda Annun-
ziata pozvani na posvetovanje s
kraljem, "da stvorijo veliko kon-
centracijsko ministrstvo", ki naj
bi vključevalo, poleg Mussolinija,
tudi več prejšnjih ministrskih
predsednikov, med njimi Giolitti-
ja in Orlando.

Policija v Genovi je aretirala
Signora Fillipelli-ja, prejšnjega
urednika lista Corriere Italiano,
katerega hočejo blasti v zvezi s
skrivnostnim izginjenjem socia-
lističnega poslanca Matteotti-ja.
Tako poroča Stefani časnikarska
agentura. Agentura pravi, da je
bil prijet tudi Fillipo Naldi v Ri-
mu in da ga dolže oblasti, da je
pomagal Fillipelli pri begu. Si-
gnor Volpi je bil aretirani v Lec-
co in šofer Fillipelli-ja Colini, se
je sam javil oblastim.

MEDNARODNA DELAVSKA KONFERENCA

Prejšnji švedski ministrski predsednik in sedanji švedski
zastopnik pri Ligi narodov, Branting, je bil izvoljen
predsednikom mednarodne delavske konference. —
Rekel je, da je treba mirovne pogodbe modificirati.
Mir je mogoče zagotoviti le s pomočjo socialne pra-
vice. — Prerokovanje Beneša. — Amerika ni bila
zastopana.

Ženeva, Švica, 17. junija. — Hjalmar Branting, prejš-
nji švedski ministrski predsednik ter sedanji zastopnik
Švedske pri svetu Lige narodov, je bil izvoljen predse-
dnikom mednarodne delavske konference, soglasno in sre-
di velikega navdušenja.

Nominacija Brantinga je predlagala Miss Margare-
ta Bondfield, angleška zastopnica, v prepričevalnem go-
voru, v katerem je slavila Brantinga kot velikega apo-
stola ter prijatelja stvari delavstva. Branting je sprejel
predsedništvo ter pozval delavske interese, naj se bore
vztrajno za popolno udejstvovanje delavskega programa,
za osemurni delavnik, prostost organiziranja, da se dobi
primerne mezde, priliko za delo, zavarovanje žensk in o-
trok ter izboljšanje delovnih pogojev v splošnem.

Predsednik Branting je povedal konferenci, da bi bilo
treba po njegovem mnenju precej modificirati ali izpre-
meniti mirovne pogodbe, ki so bile sklenjene neposredno
pa zaključitvi vojne. Rekel je, da je pričela na srečo sve-
tovna ekonomska kriza izginjati in da so volilci vse pov-
sod dali izraza svoji želji za solideu mir, s pomočjo uporabe
pozitivnih rešitev spornih vprašanj.

"Le v miru in s pomočjo uporabe pozitivnih rešitev je
mogoče združiti narode z novimi vezmi, ki lahko zagotove
srečo in pravico delavcem," je rekel Branting. "Le s po-
močjo socialne pravice je mogoče zagotoviti mir."

Na konferenci je zastopanih devet in trideset narod-
ov. Devet in dvajset narodov je poslalo popolne dele-
gacije, obstoječe iz zastopnikov vlad, delodajalcev in de-
lavcev. Navzočnost številnih ženskih delegatov je daja-
la zborovanju neobičajno živahnost.

Poleg predsednikom Beneša so sedeli člani sveta Li-
ge narodov na platformi kot posebni gostje konference.
Galerije so bile polne radovednežev. Z velikim aplavzom
so pozdravili zborovanje Arthur Fontaine-a, predsednika
mednarodnega delavskega sveta, ki je tekom otvorilnega
govora dvignil roko ter vzkliknil:

"Dame in gospodje, dolgo naj živi Liga narodov!"
Predsednik sveta Lige narodov, Beneš, je v kratkem
nagovoru prorokoval Ligi narodov in delavskim uradu ve-
liko bodočnost.

Niti Združene države, niti ameriške delavske organi-
zacije niso bile zastopane, niti oficijelno, niti neoficijelno.

Svet Lige narodov je danes sprejel resolucijo, v ka-
teri izjavlja, da je treba vprašanje prireditve mednarodne
konference za razširjenje principijev washingtonskega
mornariškega dogovora nanovo predložiti plenarni zbor-
nici Lige narodov, ki naj bi definirala bistvene principe,
na katerih naj bi temeljila taka konferenca.

ČLOVEK, KI NI NIKDAR NI- ČESAR SLIŠAL O VOLSTEAD- DOVI POSTAVI.

Ko so včeraj zbirali porotnike,
ki bodo sodili Gastona B. Meansa,
je prišel na vrsto tudi lastnik de-
likatesne trgovine William Win-
neg.

Ko so ga vprašali, če je kdaj
kaj slisal o Volsteadovi postavi,
je rekel:

— O čem?
— No, o Volsteadovi postavi.
— Ne vem, kaj je to.
Pri poznejšem zaslišanju je
izjavil, da je slisal govoriti, da
je dežela slubja.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$13.00 2000 Din. — \$25.80 5000 Din. — \$64.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej

15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni zavod".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 9.80 300 lir \$14.40

500 lir \$23.50 1000 lir \$46.00

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 15 centov

za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje Jadranska Banka v Trstu, Opa-

tiji in Zadru.

Za pošiljave, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ

LIR dovoljujemo po mogočnosti še poseben dopust.

Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in negot-

zakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej,

računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roko.

POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PSMU IZVRŠUJEMO V

NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.—

Glede izplačil v amer. dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa

New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Tel. Cortlandt 4687.

Glavna zastopstva Jadranske Banka.

"GLAS NARODA"

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
Slovenic Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.**"GLAS NARODA"**
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
In Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za celotno leto	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznikov. Dopolni, brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnji bivaličke naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2876

SILA MUSSOLINIJA IZZVANA

Precej velika kriza, ki predstavlja predvsem izzvanje fašistovskega ministrskega predsednika v Italiji, se je razvila iz afere koje sred šče je socialistični pesnik Matteotti, ki je izgubil prejšnji teden na skrivnostnem načinu.

Matteotti, ki je bil član opozicije, je izginil. Sedaj je opozicijsko časopisje definitivno dvignilo obtožbo, da je bil umorjen vsled zarote, katero je sklenilo par članov Mussolinijevega kabineta.

Dva najstarejša in najbolj verna tovariša Mussolinija sta resignirala pod ognjem teh obdolžb.

Inozemski časnikarski poročevalci v Rimu soglašajo, da sta napravili ti dve resignaciji velik vtis na javno mnenje.

Mussolini je očitno dospel do obratne točke v svoji karijeri.

Deželo je navdala groza. Diktatorja pozivajo, naj reši skrivnost ter izroči pravici povzročitelce zločina, o katerih je ugotovljeno, da pripadajo njegovi stranki.

Če je to resnično, se je pojavilo v Italiji stanje duha, v katerem ne more zreti mnenje višjih slojev še nadalje ravnodušno na umor in politično brigantazo.

Dve leti, sredi velikanskega odobravanja reakcije narjev vsega sveta, je dajal Mussolini svojim banditom pouk v terorizmu.

Očitno je imel dva učenca, ki sta le preveč dobro sprejela vase nauke mojstra.

Mussolini pričinja leta 1924 žeti, kar je sejal leta 1922 in 1923.

Brez dvoma bo še več takih afer kot je afera poslanca Matteotti-ja.

Brez dvoma bo še nekaj časa poveljnik črnosrajčnikov dosti močan, da bo jadral v viharju.

Koncem konca, če ni samorešpekt Italijanov tako uničen kot je uničil v Rusiji ta respekt sovjetski teror, ga bodo posledice njegove lastne politike izgnale iz urada ter ga izročile pozabljenju.

Leninova oporoka.

V nekem zadnjih pisem, priobčenih v Matin je Henri de Korab na živahen način opisal nekatere učinke nenadnega preobrata k strožjemu izvajanju komunistične teorije na rusko življenje. Na mesto režima strpljivosti, ki je prevladoval še pred enim letom, je stopil režim zatiranja. Korab piše:

— Moj prijatelj je prišel na ulico ter me spremil v majhen hotel, pred katerim se je ustavil moj izvoznik. Jaz sem prvi vstopil in predno je zaprl vrata, je pogledal moj prijatelj gorindol po cesti.

— Kaj gledaš?

— Skušam izvedeti, kakšen učinek je proizvedel tvoj prehod. Le pomisli, — vilo nasproti so izpremenili v opazovalno postojanko. Kadar zapusti kdo hišo, mu sledi. Če se odpelje v avtomobilu, mu bo sledil špijon na motor-nem kolesu.

— To je čudno. Iz tega bi se dalo napraviti dober ameriški film.

— Kmalu se človek naveliča tega. Isto stvar so storili z vsemi inozemskimi misijami. Nemogoče je napraviti tri korake, ne da bi bil človek zasledovan. Člani Čeke niso bile preje tako dobro opremljeni in lahko si se jim izognil. Sedaj pa je to popolnoma nemogoče.

Šla sva v obednico, ki je služila kot jedilnica za številne družine, spojene z inozemskimi misijami.

— Torej se je zgodilo nekaj novega? — sem vprašal. — Torej imate zopet teror?

V Belem morju?

V A R Č N O

Uporabljajte Bordenovo Evaporirano Mleko namesto drage dvojne smetane za svojo kavo. Veliko boljše je kot navadno mleko in ceneje kot smetana.

Za navadne predpise, ki zahtevajo mleko, razredčite Bordenovo Evaporirano Mleko z enako količino vode in ga uporabljajte ravno tako kot bi uporabljali mleko iz steklenice.

Če hočete vedeti, kako kuhati z Bordenovim Evaporiranim Mlekom nam pošljite ta oglas s svojim imenom in naslovom. No. 1.

THE BORDEN COMPANY

Borden Building, New York

— Da. Tam so samostani in megal, ko je planilo z obeh strani nekako sto članov Čeke v dvorano. Hitro so izolirali prve štiri vrste in gostoljubni. Sovjeti so jim bili vedno naklonjeni. Sedaj jim pošiljajo številne goste. Jaz sem bil kmalu oproščen in sicer radi mogočih plivov. Moj slušaj pa je bil izjemno. V splošnem greste tjakaj brez upanja na povratek. Srečni ste, če pridete na Šolovjeev otok, ker obstaja tudi Nriški kraj v Sibiriji, ki je znan kot skrajno neprijetno bivališče.

— Treba je nekaj denarja, če hočete priti ven, kaj ne?

— Da, še boljše pa je če ne dobiva človek nikakih pisem iz inozemstva in če nima nikakih stikov s tuji.

— To je resnica, — se je oglašila neka mlada ženska. — Vera Pavlova je bila aretirana edinole zaradi tega, ker sem jo šla jaz obiskat.

— Ne ravno raditega. — se je oglašil moj prijatelj. — Vera Pavlova je bila tako nespametna, da se je pustila ujeti v Chie Parisien misnici.

— Kakšni mišnici?

— Odkar se je pričelo gibanje proti levemu križu, so zatrli večino prodajalen, v katerih so prodajali luksuzne stvari. Čeka pa ni zaprla Chie Parisien. Ta prodajalna je predstavljala neke vrste vade. Če je kazala kaka mlada ženska prevlečena nagnjenja do svilenih nogavic in drugega lepote, je bila izgubljena. Če je nakupila količjak vrednosti, so jo takoj pričeli zasledovati. To se je zgodilo tudi z Vero Pavlovo.

— Moj prijatelj in jaz sva sklenila preživeti večer v gledišču. Najprvo pa sva hotela večerjati. Potrebnovala sva skoro celo uro, da najdemo restavracijo. Restavracija Empire, kjer so godli cigani, je bila zaprta.

— Od Čeke? — sem vprašal skupino beračev ki ni izgubila svoje stare navade ter stala pri vratih.

— Ne, ne, — so pojasnili berači. — Lastnik je zaprl sam, kajti gostje niso hoteli več prihajati. Bili so v strahu.

V restavraciji Jar je bila ista stvar. Konečno sva vendar našla ponižno restavracijo, ki pa je bila kljub temu draga. Gostje so izgledali kot našemljeni, — našemljeni kot proletarci.

Skoro isti utis sem dobil v operi, kjer je stal moj sedež deset dolarjev. Gledalci, ki so plačali prav toliko, da čujejo Carmen, so nosili vse mogoče in nemogoče kostume, — visoke škornje, rdeče ali črne srajce ter klobuke iz usnja.

Ženske, ki so bile eno leto poprej skrajno elegantno in okusno oblečene, so nosile obleke iz čudnega materiala in mesto kužuhovine so nosile šerpe iz volne. To je bilo zelo naivno varnostno sredstvo, kajti povsem logično je zadostovalo samo dejstvo, da so bili tamkaj, da jih kompromitira v očeh oblasti.

Bil sem navzoč pri zelo čudnem prizoru. Drugi odmor je bil skoro končan in zaginjalo se je že prvi

Pariške telefonske operatorice.

Znana stvar je, da je pariška telefonska služba najslabša na celnem svetu, a kljub temu zahteva vlada prav posebne lastnosti od deklet, ki se hočejo posvetiti temu napornemu poklicu.

Kandidatinja mora biti visoka najmanj pet čevljev in tri palce. Izloči se vsako prosilko o kateri se domneva, da je bošna na pljučih. Prebavni aparat mora biti normalen in zobje zdravi. Nos mora biti dovršen, glas čist, brez vsakega nosljanja. Sluh mora imeti kot zajec. Oči morajo biti popolne. Kandidatinja ne sme trpeti na nikakih kronični živčni bolezni. Celi telesni ustroj mora biti dovršen.

Potemtakem mora biti pariška telefonska operatorica pravcati Afrodita. Nikdo pa ne ve, kako pravzaprav izgleda in čeprav je mogoče telesno dovršena, ni nika-ka telefonska operatorica.

MEDNARODNI KONGRES V MOSKVI.

Moskva, Rusija, 15. junija. — Po preteku dveh tednov se bo pričel tukaj internacionalni kongres. Predsednikom je bil imenovan Zinovjev. Rusijo bodo zastopali Trocki, Stalin in Bucharin.

Ali ste utrjeni po parurnem delu? Ali je vaša energija izčrpana? Ali hočete vedeti, kaj je prav z vami? Vzrok vsega tega je nečistost vašega želodca. Da olajšate svoje delo ter ga pospešite, morate piti Trinerjevo Grenko Vino, ki vam bo razbistri- lo um ter vas usposobilo za delo. O zdravilo izčisti črevesje ter odstrani poglavitni vzrok slabega teka, neprebave, zaprtja, nervoznosti, nemirne spanja in občutka splošne oslabelosti. Če trpite vsled revmatičnih ali nevroloških bolezni, lumbaga ali utrjenih mišic, si nabavite Trinerjevo Liniment pri vašem lekarnarju ali prodajalcu, in presenečeni boste, kako hitro deluje.

Občutek utrujenosti.

Ali ste utrjeni po parurnem delu? Ali je vaša energija izčrpana? Ali hočete vedeti, kaj je prav z vami? Vzrok vsega tega je nečistost vašega želodca. Da olajšate svoje delo ter ga pospešite, morate piti Trinerjevo Grenko Vino, ki vam bo razbistri- lo um ter vas usposobilo za delo. O zdravilo izčisti črevesje ter odstrani poglavitni vzrok slabega teka, neprebave, zaprtja, nervoznosti, nemirne spanja in občutka splošne oslabelosti. Če trpite vsled revmatičnih ali nevroloških bolezni, lumbaga ali utrjenih mišic, si nabavite Trinerjevo Liniment pri vašem lekarnarju ali prodajalcu, in presenečeni boste, kako hitro deluje.

Občutek utrujenosti.

Ali ste utrjeni po parurnem delu? Ali je vaša energija izčrpana? Ali hočete vedeti, kaj je prav z vami? Vzrok vsega tega je nečistost vašega želodca. Da olajšate svoje delo ter ga pospešite, morate piti Trinerjevo Grenko Vino, ki vam bo razbistri- lo um ter vas usposobilo za delo. O zdravilo izčisti črevesje ter odstrani poglavitni vzrok slabega teka, neprebave, zaprtja, nervoznosti, nemirne spanja in občutka splošne oslabelosti. Če trpite vsled revmatičnih ali nevroloških bolezni, lumbaga ali utrjenih mišic, si nabavite Trinerjevo Liniment pri vašem lekarnarju ali prodajalcu, in presenečeni boste, kako hitro deluje.

Občutek utrujenosti.

Ali ste utrjeni po parurnem delu? Ali je vaša energija izčrpana? Ali hočete vedeti, kaj je prav z vami? Vzrok vsega tega je nečistost vašega želodca. Da olajšate svoje delo ter ga pospešite, morate piti Trinerjevo Grenko Vino, ki vam bo razbistri- lo um ter vas usposobilo za delo. O zdravilo izčisti črevesje ter odstrani poglavitni vzrok slabega teka, neprebave, zaprtja, nervoznosti, nemirne spanja in občutka splošne oslabelosti. Če trpite vsled revmatičnih ali nevroloških bolezni, lumbaga ali utrjenih mišic, si nabavite Trinerjevo Liniment pri vašem lekarnarju ali prodajalcu, in presenečeni boste, kako hitro deluje.

Občutek utrujenosti.

Ali ste utrjeni po parurnem delu? Ali je vaša energija izčrpana? Ali hočete vedeti, kaj je prav z vami? Vzrok vsega tega je nečistost vašega želodca. Da olajšate svoje delo ter ga pospešite, morate piti Trinerjevo Grenko Vino, ki vam bo razbistri- lo um ter vas usposobilo za delo. O zdravilo izčisti črevesje ter odstrani poglavitni vzrok slabega teka, neprebave, zaprtja, nervoznosti, nemirne spanja in občutka splošne oslabelosti. Če trpite vsled revmatičnih ali nevroloških bolezni, lumbaga ali utrjenih mišic, si nabavite Trinerjevo Liniment pri vašem lekarnarju ali prodajalcu, in presenečeni boste, kako hitro deluje.

Občutek utrujenosti.

Ali ste utrjeni po parurnem delu? Ali je vaša energija izčrpana? Ali hočete vedeti, kaj je prav z vami? Vzrok vsega tega je nečistost vašega želodca. Da olajšate svoje delo ter ga pospešite, morate piti Trinerjevo Grenko Vino, ki vam bo razbistri- lo um ter vas usposobilo za delo. O zdravilo izčisti črevesje ter odstrani poglavitni vzrok slabega teka, neprebave, zaprtja, nervoznosti, nemirne spanja in občutka splošne oslabelosti. Če trpite vsled revmatičnih ali nevroloških bolezni, lumbaga ali utrjenih mišic, si nabavite Trinerjevo Liniment pri vašem lekarnarju ali prodajalcu, in presenečeni boste, kako hitro deluje.

Občutek utrujenosti.

Ali ste utrjeni po parurnem delu? Ali je vaša energija izčrpana? Ali hočete vedeti, kaj je prav z vami? Vzrok vsega tega je nečistost vašega želodca. Da olajšate svoje delo ter ga pospešite, morate piti Trinerjevo Grenko Vino, ki vam bo razbistri- lo um ter vas usposobilo za delo. O zdravilo izčisti črevesje ter odstrani poglavitni vzrok slabega teka, neprebave, zaprtja, nervoznosti, nemirne spanja in občutka splošne oslabelosti. Če trpite vsled revmatičnih ali nevroloških bolezni, lumbaga ali utrjenih mišic, si nabavite Trinerjevo Liniment pri vašem lekarnarju ali prodajalcu, in presenečeni boste, kako hitro deluje.

Občutek utrujenosti.

Ali ste utrjeni po parurnem delu? Ali je vaša energija izčrpana? Ali hočete vedeti, kaj je prav z vami? Vzrok vsega tega je nečistost vašega želodca. Da olajšate svoje delo ter ga pospešite, morate piti Trinerjevo Grenko Vino, ki vam bo razbistri- lo um ter vas usposobilo za delo. O zdravilo izčisti črevesje ter odstrani poglavitni vzrok slabega teka, neprebave, zaprtja, nervoznosti, nemirne spanja in občutka splošne oslabelosti. Če trpite vsled revmatičnih ali nevroloških bolezni, lumbaga ali utrjenih mišic, si nabavite Trinerjevo Liniment pri vašem lekarnarju ali prodajalcu, in presenečeni boste, kako hitro deluje.

Občutek utrujenosti.

Ali ste utrjeni po parurnem delu? Ali je vaša energija izčrpana? Ali hočete vedeti, kaj je prav z vami? Vzrok vsega tega je nečistost vašega želodca. Da olajšate svoje delo ter ga pospešite, morate piti Trinerjevo Grenko Vino, ki vam bo razbistri- lo um ter vas usposobilo za delo. O zdravilo izčisti črevesje ter odstrani poglavitni vzrok slabega teka, neprebave, zaprtja, nervoznosti, nemirne spanja in občutka splošne oslabelosti. Če trpite vsled revmatičnih ali nevroloških bolezni, lumbaga ali utrjenih mišic, si nabavite Trinerjevo Liniment pri vašem lekarnarju ali prodajalcu, in presenečeni boste, kako hitro deluje.

Občutek utrujenosti.

Ali ste utrjeni po parurnem delu? Ali je vaša energija izčrpana? Ali hočete vedeti, kaj je prav z vami? Vzrok vsega tega je nečistost vašega želodca. Da olajšate svoje delo ter ga pospešite, morate piti Trinerjevo Grenko Vino, ki vam bo razbistri- lo um ter vas usposobilo za delo. O zdravilo izčisti črevesje ter odstrani poglavitni vzrok slabega teka, neprebave, zaprtja, nervoznosti, nemirne spanja in občutka splošne oslabelosti. Če trpite vsled revmatičnih ali nevroloških bolezni, lumbaga ali utrjenih mišic, si nabavite Trinerjevo Liniment pri vašem lekarnarju ali prodajalcu, in presenečeni boste, kako hitro deluje.

Občutek utrujenosti.

Ali ste utrjeni po parurnem delu? Ali je vaša energija izčrpana? Ali hočete vedeti, kaj je prav z vami? Vzrok vsega tega je nečistost vašega želodca. Da olajšate svoje delo ter ga pospešite, morate piti Trinerjevo Grenko Vino, ki vam bo razbistri- lo um ter vas usposobilo za delo. O zdravilo izčisti črevesje ter odstrani poglavitni vzrok slabega teka, neprebave, zaprtja, nervoznosti, nemirne spanja in občutka splošne oslabelosti. Če trpite vsled revmatičnih ali nevroloških bolezni, lumbaga ali utrjenih mišic, si nabavite Trinerjevo Liniment pri vašem lekarnarju ali prodajalcu, in presenečeni boste, kako hitro deluje.

Občutek utrujenosti.

Ali ste utrjeni po parurnem delu? Ali je vaša energija izčrpana? Ali hočete vedeti, kaj je prav z vami? Vzrok vsega tega je nečistost vašega želodca. Da olajšate svoje delo ter ga pospešite, morate piti Trinerjevo Grenko Vino, ki vam bo razbistri- lo um ter vas usposobilo za delo. O zdravilo izčisti črevesje ter odstrani poglavitni vzrok slabega teka, neprebave, zaprtja, nervoznosti, nemirne spanja in občutka splošne oslabelosti. Če trpite vsled revmatičnih ali nevroloških bolezni, lumbaga ali utrjenih mišic, si nabavite Trinerjevo Liniment pri vašem lekarnarju ali prodajalcu, in presenečeni boste, kako hitro deluje.

Občutek utrujenosti.

Ali ste utrjeni po parurnem delu? Ali je vaša energija izčrpana? Ali hočete vedeti, kaj je prav z vami? Vzrok vsega tega je nečistost vašega želodca. Da olajšate svoje delo ter ga pospešite, morate piti Trinerjevo Grenko Vino, ki vam bo razbistri- lo um ter vas usposobilo za delo. O zdravilo izčisti črevesje ter odstrani poglavitni vzrok slabega teka, neprebave, zaprtja, nervoznosti, nemirne spanja in občutka splošne oslabelosti. Če trpite vsled revmatičnih ali nevroloških bolezni, lumbaga ali utrjenih mišic, si nabavite Trinerjevo Liniment pri vašem lekarnarju ali prodajalcu, in presenečeni boste, kako hitro deluje.

Občutek utrujenosti.

Ali ste utrjeni po parurnem delu? Ali je vaša energija izčrpana? Ali hočete vedeti, kaj je prav z vami? Vzrok vsega tega je nečistost vašega želodca. Da olajšate svoje delo ter ga pospešite, morate piti Trinerjevo Grenko Vino, ki vam bo razbistri- lo um ter vas usposobilo za delo. O zdravilo izčisti črevesje ter odstrani poglavitni vzrok slabega teka, neprebave, zaprtja, nervoznosti, nemirne spanja in občutka splošne oslabelosti. Če trpite vsled revmatičnih ali nevroloških bolezni, lumbaga ali utrjenih mišic, si nabavite Trinerjevo Liniment pri vašem lekarnarju ali prodajalcu, in presenečeni boste, kako hitro deluje.

Občutek utrujenosti.

Peter Zgaga

V Italiji je začelo grmeti in bruhati.

V primeri s tem izbruhom in grmenjem je najhujši izbruh Vezuva le komaj bližen šestlet.

Pred par leti je stopil pred moralno in materialno poraženo Italijo Mussolini ter jo je s prepričevalnimi besedami nalagal, da je zmagovalka in da je ena najmočnejših med močnimi.

Vsak južni narod je precej dovzeten za navdušenja polne besede in fraze.

Včasih se tako izpozabi, da v tem navdušenju ne ve, kje se ga glava drži.

Mussolini je predobro poznal to dovzetnost svojih sorojakov ter jim je zaigral tako opojno melodijo, da so se upijani in znoreli.

Ob zvokih Mussolinijeve muzike je pozabil italijanski narod na svojo pomilovanja vredno revščino, na svojo nemoč in na svojo poštenost.

Mussolini je mož velikih zmognosti. Škoda, da jih je obrnil v negativno smer in da je s svojimi zmognostmi laškemu narodu nešteto krat bolj škodoval kot pa koristil.

Kar se dosedaj še ni nobenemu državniku posrečilo, se je posrečilo njemu.

Sestrado italijansko ljudstvo je pital s ponosom, trezen razum je slepil s blaznimi idejami, bister pogled je zasenečeval s fatomorgano.

In tako se je zgodilo, da je italijanski narod mahoma pozabil na razorožanje in obupne razmere v lastni deželi ter zahrepenel po sosedovi lastnini ter jo v resnici tudi dobil.

Uverjen je bil, da bo napolnil to novopridobljeno lastnino s svojo slavo in tisočletno kulturo, pa jo je napolnil le z revščino in ponižanjem.

Novi podaniki so dobro vedeli, da ne gre niti za slavo in niti za kulturo in zato so se z vsemi božjimi in človeškimi pravici borili proti bedi, revščini in ponižanju.

Njihov odpor je bil grozovito poplačan.

Po vsem Primorju je opažati nečastna dejanja italijanske časti in nevihteške spomenike tisočletne kulture.

Italijani so vročekrvni. Hitro vzplamti v njih plamen navdušenja, šine nežmerno visoko, pa je kmalu tako temeljito pogasjen, da niti iskrica ne ostane.

Mussolini je najbrže to predobro vedel in se je začel natihiem pripravljati za svoja stara leta.

Vedel je, da bo prejalislej napočila tudi njegova ura, in da mu bo odklenkala za vselej, ko mu bo enkrat pričelo klenkati.

Začel je gromaditi premoženje. Stopil je v stik z mednarodnimi ljudskimi in državnimi sleparji ter prodal oziroma skušal prodati še tisto bore malo naravnih zakladov, ki jih hrani Italija.

Za njegove mahinacije je izvedel razborit socialistični poslanec ter sklenil Mussoliniju javno pred zastopniki italijanskega naroda vreči težak očitek v obraz.

Vodilne sile fašizma so izvedle za ta namen ter se poslužile najpogostejšega sredstva, ki se ga more poslužiti človeško bitje.

Poslaneu so vzeli kompromitirajoče dokumente ter ga vrgli v vodo.

Z umorom poslanca si je fašizem samemu sebi zadržal zanjko za vrat.

Italijanski narod se je izpraševal.

Ze drži za vrv. Vrv se že nateza.

Mussolinijev režim bo najsravnnejši madež v zgodovini italijanskega naroda.

Toda tudi najsravnnejši madež je mogoče že vsaj deloma oprati.

Taki madeži se perejo s poštenostjo in dobrimi deli.

Bog ve če ga bo Italija oprala ali še vsaj skušala oprati?

Jugoslovanska

Ustanovljena 1. 1898

Katoli. Zveza

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Prezident: RUDOLF PERDAN, 812 E. 145 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, 1808 E. 32nd St., Lorain, O.
Vojnik: JOSEPH FISHLER, Ely, Minn.
Majnik: LOUIS CHAMPA, Box 161, Ely, Minn.
Majnik: nepopolnani surnali: JOHN MOYER, 212 - 1st St., Ely, Minn.

Vrhovni sodniki:
Dr. JOE V. GRANEK, 800 American State Bank Bldg., 5th Street, Ely, Minn.

Nadzorni odbori:
ANTON KRASNIC, Room 444 Bakewell Bldg., 2nd Street, Pittsburgh, Pa.
MONOR MLADIC, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK KREABEC, 4323 Washington Street, Denver, Colo.

Perolni odbori:
LEONARD KLABODNIK, Box 419, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, 210 Stevenson Bldg., Payaluy, Wash.
FRANK BORICH, 5217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni odbori:
VALENTIN PIRC, 788 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 813 Park St., Milwaukee, Wis.
JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CILARC, 511

Brigita.

Spisal C. Golar.

Ker ni navada pri lahkomišljenskih vinjetah in razposajenih romanih, ki so le kratkega življenja in hitre sape, delati uvodov, ga opustim tudi jaz, čeprav bi bilo to zelo koristno iz več kakor enega vzroka. Prvič bi lahko omenil, da je dala smov svojim pričujočim vrticam živa in nepokvarjena realnost, ki jo srečate na vsak korak, edino s to razliko, da je zdaj zagrujena v pliš, zdaj pa v plavo robačo. Nadalje bi prišlo tudi do večje veljave misli in globokosti razmišljanja o kraljinih in precekih krilih, o njihovih koristih in nevarnostih s etičnega, estetskega, moralnega in drugega katerega stališča. Vse to bi pripadalo po svoji vesti, a ker dolgovestni uvodi torej niso v modi, se mora pisatelj pokoriti javnemu mnenju in zgrahiti naravnost in predrzno v sredino svoje snovi.

Pričujočemu načrtu bi dal lahko naslov, povse drugačen od sedanjega. "Povest o usodnih očeh" bi bil zelo primeren, zakaj videli bomo gospodično z modrimi očmi in črnimi lasmi.

Ime ji je bilo Brigita ter je bila v vsakem oziru zelo uvaževanja vredna in priskačna dama. Razen prej omenjenih lastnosti, ki jih nikakor ne moremo gospodični šteti v zlo, je imela zelo priklapna lica z lično jamico na sredini. Lica je nadalje mično bradico in nad vse mično podbradek. Zobki so se ji svetili, nabrušeni vsako jutro s kalcodontom, in prijetna sapica je prihajala iz njenih ust. Njeni prsi in vse drugo, kar spada k lepi in prijazni gospodični, je bilo izbrano, nepreplezano blago.

In ker je bila tako odlična in čarantna gospodična, so jo tudi gospodje primerno uvaževali, to se pravi, jako so jo uvaževali, saj je bil njen smeh priskačen, in nežna in mehka in bela je bila njena ročica, s katero je znala nebeški lepo položiti in gorke in polne in sočne so bile njene ustnice, in poljubni teh ustnic so mamili, žgali in vzbujali oženj in sladke občutke. Kaj je peklo v primeri z žarom črnih oči in rdečih ust, kaj so nebesa v primeri s sladkostjo neprisnega objema!

In tako — je bila česčena in ljubljena kakor najlepša svetnica, delezna je bila splošne ljubezni in občudovanja, zato pa se je zgodilo, da ni bilo tistega vročega zaželenega kavalirja, ki bi hotel za zmeraj vgrizniti v to vabljivo jabelko, ki bi pokleknil pred gospodično Brigito in dejal:

"Ljubim vas, in meni ni pomoči, dokler vas ne venčam z mrtvo in vam ne snamem pajčolana z glave."

Ženina ni bilo, in vendar je bil v hunece hrepenenja v njenem srcu, da bi jo ogrnila snežna haljica in bi ji zapeli angeli božji himno vseh himen.

In kako tudi? Zakaj ne bi se gospod Baltazar odločil, da sname venec devici Brigiti, ako jo je lahko poljubil vsak večer, ako so ga vsak dan božali njeni drobčki in prsti? In prav tako je mislil gospod Anton, in tistih misli je bil gospod Marjan.

In ko je prišel iznova mesec maj in pripeljal polne gaje in li-vade rož v deželo, se je gospodična Brigita zgrabila za čelo.

"Moj Bog, moj Bog, skoraj me je srnil! Ah, kako sem že stara! Nihče ne sme zvedeti! Že dvaindvajset let! In še nimam moža!"

Sedla je, pogledala skozi okno in se zamislila.

Ah, kam si sfrčala, Brigita s kratkimi krili, lastavica z jutranjo rose oskropljena! Rosa na poletni roži ne ugasne tako naglo, kakor leté, beže mlada leta! O Brigita! Tiha in velika melanholija je obhala lepo devico, a potem se je porajal v njej velik načrt. Visoke se zvezde, čiste, mrzle noči, a kaj je visočina zvezd proti visokemu načrtu, kaj je globočina morja proti globokim mislim gospodične Brigite, ki bi se rada omožila! Stela je svoje prijatelje, in glej, bilo jih je lepo število. Zato si je dejala:

"Dovolj jih je, in z njihovo pomočjo pridem naprej. Se vedeti ne bode, kdaj in kako jim bo zrastle nos."

Obklebala se je v črtno in šla je interesantna in blesta in žalostna v mesto. Zavila je mimo gledališča in obstala pred visoko hišo z balkonom in polkrožnimi okni.

Dostikrat je že šla to pot in se sama in kako je bila prijetna! Saj je stanoval v njej oni, ki ji je niso spomladati grenkodeltehe norice in modre vijolice.

Pozvonila je in vstopila. Naproti ji je prihajal mlad gospod in v pozdrav jo je burno objel.

"Ah, prijatelj, težiš me!" je dejala gospodu Baltazarju in se razžalala.

"Zakaj, moja ljubica?" jo vpraša gospod Baltazar. Od sočutja so mu drhtele ustne in njegove oči so se sentimentalno orosile.

"Misi si, umrla mi je teta. Ne nadam nas je zapustila. Danes zjutraj sem dobila brzojavko in jutri je njen pogreb. Pomisli si, in zadnjič, o božiču je bilo to, mi je obljubila, da zapusti vse meni. Pravijo, da je imela stotisoč. Ah —"

Gospoda Baltazarja je objelo veselje, razpoloženje, pričakovanje in nemirna radost.

"Moje sožalje, ljuba gospodična, zelo te pomilujem, draga Brigita. Gotovo, to je neprijetna stvar. Smrt v rodbini, izguba ljubljene tete — ali nikar ne jokaj!"

Gospodična je pogledala prijazenega gospoda in s smehom v srejo je nadaljevala:

"Sicer sem prepričana, da je teta napravila testament. Dobro se spominjam, ko mi je govorila o tem. Ali —"

"Kaj je, ljubica, sladko dete?" je nežno govoril gospod Baltazar.

"Ah, saj ti je znano, dragi doktor, nekako težko mi je govoriti o tem — da mi je teta pošiljala vsak mesec —"

"Nikar, nikar, gospodična Brigita, se razumem, ako hočeš, ti jaz —"

"Ne, ne, morda bi ti bilo neugodno. Stopila bi raje v banko in bi vzela nekaj — ne za dolgo, samo za toliko časa, da se ureči zapuščinska zadeva."

"Ne veš, kako rad, najdražja moja, —"

Brigita se je žalostno solzila. Toliko solz je privrelo na dan, da je v njih utonila cela radost njene prijateljice. Ali, ko je bila stvar uravnana, se je oglasilo veselje v lepi gospodični. Vrnila sta se na njen dom in tam na kanepeju je s poljubi izbrisal mladi in galantni gospod vse solze in žalost s čela in lic in oči lepi Brigiti.

"Jaz pa mislim, vseeno, da si boš morala navsezadnje omisliti kakkega soprega, na primer mene", je dejal gospod, ko je že bilo dovolj poljubovanja.

"Ne mudi se, kam hitiš, naj vsaj pokopljemo prej moje ubogo tetko!"

"Seveda, nič se ne mudi, ali ker sva že skupaj —"

"In tudi moram poprej urediti svoje premoženje."

Gospod Baltazar je bil nervozen in je trepetal.

"Nadalje moram še pisati gospodu Antonu, saj veš, moj prijatelj je."

"No, da, res je govoril tako, ali, draga moja, prijateljem ni verovati na besedo."

"Glej, in gospod Marjan je tudi tam na svoji graščini. To bi bila dobra partija, ali ne, moj dragi prijatelj?"

"Ne govori tega, draga moja, ti mi paraš srce, zakaj ne vidiš mene, svojega službenika, ki kleči pred teboj?"

Tako se je zgodilo, da je gospodična Brigita dobila ženina, ki je deset sekund kasneje dvignil desnico in z levico na srejo prisegal večno ljubezen njenim plavim očem in njeni hudobni dušici.

Kaker ti je znano, ljubi prijatelj, mi je zapustila teta vse svoje imetje. Cenijo ga na stotisoč. In pogled v naglici in nerazodnosti sem se obljubila Baltazarju, veš, tistemu dohtarju —" je govorila nekaj dni kasneje priprčkana deklica. Njej nasproti je sedel gospod Anton.

"Ah, ti nezvesta ljubica! In jaz sem mislil in mislim zmeraj samo nate. Ti tvoji črni lasi, ki se svetijo kakor črni demanti v kroni zamorskega kralja, bodo torej zaljubila blazino tvojega nevednega Baltazarja. Ah, in on je tak oigan!"

Gospodična Brigita se je razžalala.

"Zakaj to ni bilo pri meni, predrugi moj! Ti bi me obžalovali, če te ne bi videl. Njena velika po-

prej, kako te ljubim; zdaj pa, ko je prepozno, padajo grenke solze na moje deklške grudi. Ti, zame večno izgubljeni."

Gospod Anton je objel lepo damico v svoje naročje in ji govoril: "Potolaji se, moja Brigita, ni še vse izgubljeno. Zakaj jeklaš tako pretresljivo, da bi se smejala kamna? Povej, kaj mi je storiti, da te rešim iz neusmiljenih rok tvojega krvoloka."

"Ah, ne moreš me rešiti."

"Ne govori tako, ne kolji mi srca! Kar imam, vse ti je na razpolago!"

"Da, da, ti si dober! Samo za toliko časa, da se konča tožba o tetinem imetju, mi posodi toliko, da se rešim iz neusmiljenega tirana."

In ker je bil gospod Anton bogat in ni imel ne sestre ne brata, se je gospodični Brigiti kmalu uredila njena želja.

Ko se je zbudila tretje jutro v svoji deški postelji, je bila bogata. Nastehnila se je in vesele so bile njene misli.

"Blagoslovljen, teta, tvoj spomin in blažena tvoja smrt! Umrla si v revščini in pomanjkanju, a tvoja smrt je zame studenec bogastva. Tvoja raztrgana bajtica, za katero gre tožba, ni vredna dosti, a meni je prinesla zlatega bogastva in dva ženina."

Jasno se je smejala priskačna damica in njeno srce ni nehalo govoriti veselih misli.

"Jaz vam pokažem, slavni in močni možje! V resnici — ukradi in opljuvali ste mojo roso, ubogo mladolet, in že sem bila kakor beračica in polna trpljenja in sramote kakor Magdalena."

Vstala je in se oblekla v sviljene haljice. Ni ostrmela, ko je nekdo potrkal na vrata.

"Kako sem te pričakovala težko, dragi Marjan! Saj veš, kaj se je zgodila: teta mi je umrla, in zdaj sem nevesta."

"Slišal sem, ljubica moja, in zdaj ne vem, ali naj ti izrazim sožalje ali ti naj čestitam."

"Pomiluj me, predrugi moj, kaj z mano? Sedaj je konec moje stee. Ti ne veš —"

"Kaj ti je, Brigita?"

"Nikoli nisi vedel in bi ne zvedel, da me nisi našel v tem trenutku, ko je prepelno žalosti moje srce: jaz te ljubim in samo te be bom na vekomaj ljubila, četudi se poročim z drugim. Nikdar bi me zvedel tega, a zdaj sem dovolj bogata in ne more se zdeti, da se laskam tvojemu premoženju."

In ko je minila minuta, je klečal gospod Marjan pred njo na kolah:

"Bolj kakor peklo gorim zate, in nebesa so v mojem sreju, ako gledam v tvoje oči!"

In ker je bil gospod Marjan graščak in bogatejši od Antona in Baltazarja, je bila Brigita njegova nevesta. Kar je tako dolgo pričakovala in želela, po čemer je koprnela in hlepela —

Ko pa sta se vrnila od poroke, je dejal gospod Marjan svoji mladi sopregi:

"Pekuzi mi vezdar že enkrat tiste papirje!"

"Kakane papirje?" ga je naivno vprašala presenečena ženica.

"No, — glede tetine zapuščine."

"Glede tistih tisočakov in gradu, katerega ti je teta zapustila."

"Tisočakov in gradu? Ali res misliš, da imam tisočake in grad? Ha-ha-ha, ha-ha-ha!"

Brez konea in kralja se je smejala nevesta Brigita. Kakor bi gorlo milijon biserov, tako se je bleščal in prelival smeh vesele neveste.

Luksusne brzojavke v Belgiji.

Belgijska poštna uprava uvaža v prometu luksuzne brzojavke, t. j. telegrame, ki se bodo izdajali na finem papirju ob raznih svečanih prilikah: zarokah, porokah, porodih, čestitkah in kondolencah. Te brzojavke bodo še enkrat tako drage kot običajni telegrami, poštna nadteksa pa se bo uporabljala v dobrotvorne svrhe, za sirotišnice, invalidske institucije, vojne sirote in za pobiranje tuberkuloze v deželi.

Mož, ki je pogrešal ženo in svoje prihranke, je oboje zopet našel. Pomagal se vne v takih slučajih odloke prvo

KDO MU NE ZAVIDA

Slika nam predstavljata Edsela B. Forda, sina Henryja Forda, ki je brez dvoma najbogatejši človek na svetu.

Iz zgodovine plina.

Te dni je minilo sto let izza časa, ko so se začeli posluževati plina v svetilne svrhe. — Sprva so se pojavljali proti novotariji veliki protesti.

Pred kratkim so v Parizu slovesno odkrili spominsko ploščo na kraju, kjer je pred sto leti stala prva tovarna za proizvodnjo svetilnega plina.

Svetilni plin je izumil Francoz Filip Lebon že leta 1791. Iznajdba je vzbudila sicer zanimanje, a vpeljala se je šele leta 1805 na Angleškem v tovarni Jamesa Watta, izumitelja parnega stroja. Lebon tega ni doživel, ker je umrl eno leto prej. Ker je bil jako podoben Napoleonu, ga je nek Napoleonov sovražnik v zmoti zabodel z nožem. Lebonova žena je nadaljevala možovo započeto delo, toda brez gnotnega uspeha.

Izdelovanju svetilnega plina so nasprotovali vsi trgovci z oljem in izdelovalci sveč, ker so se bali, da bo vsled iznajdbe ogrožen njihov obstoj. K sreči je imel kralj Ludvik XVIII. zaupanje v izum in je nakazal iz svojega žepa podporo Lebonovim naslednikom za zdanje tovarne. Tudi je prosil mestnega predstojnika, naj jim poišče pripraven, skrit prostor, kjer bodo "plinariji" varni pred eventualnimi napadi od strani izdelovalcev olja in loja. Dobili so tak prostor in sezidali tovarno na mestu kjer stoji danes bolnica Saint Louis in kamor so sedaj vzdali spominsko ploščo.

Toda izdelovalci svetilnega plina so se morali radi pomanjkanja sredstev boriti s silnimi težavami.

Leta 1819 je gorel svetilni plin prvič v pariški operi. To je dvignilo mnogo hrupa in nasprotstev. Dame so se pritožile, da škoduje nova razsvetljava njihovim polti. Iz vlnudnosti jim je pritrtil celo znani romanopisec Charles-Nidier. Tudi pesalke so se iznajdbi upirale.

Kljub temu je prišel dan, ko je zmagała novost. Toda šele pet let pozneje, leta 1824 se je združilo sedem trgovskih družb, ki so sezidale velike tovarne za svetilni plin.

Letos je torej sto let odkar se je vpeljala iznajdba, ki je povzročila v industriji velik preobrat ter ji donaja veliko dobička. Samo izumitelj ni imel od tega nič — razen cenene posmrtni slave.

TURŠKI IZGNANCI BI SE RADI VRNILI

Carigrad, Turčija, 16. junija. — Turška vlada v Angori dobiva danzadnem na tisoče prošnji turških izgnancev, ki bi se radi vrnili v domovino.

Dosedaj ni vlada ugodila še nobeni tozadevni prošnji.

Novice iz Slovenije.

Krvava nedelja v Trbovljah.

Za nedeljo 1. junija je bila napovedana slavnost razvrtja prapora "Orjuna" v Trbovljah. Te slavnosti se je udeležilo veliko Orjunašev iz Ljubljane, Celja, Maribora, Zagreba in drugih krajev. Po prihodu vlakov z udeleženci slavnosti so se razporedili za pohod s postaje v trg Trbovlje. Na čelu spreveda je bila godba dravske divizije, za njo prapor, nato člani izvršnega in upravnega oblastnega odbora, za tem je pa sledilo članstvo kakih 1000 po številu. Ko je povorka prišla do Lok, je bilo tam zbranih kakih 150 komunistov. Bili so čisto mirni, ko je mimo njih korakala godba. Ko pa so prišli praporci, so začeli komunisti kričati: "Doli Orjuna!" in podobno. Nekdo iz gruče komunistov se je zagnal proti praporom in hotel enega strgati iz rok praporščakov. V tem trenutku pa so se padli tudi strelci. Prvi je padel, zadet od krogle skozi srce, oblastni načelnik "Orjuna" Stanko Žnidaršič. V tem hipu je padla tudi iz hiše prva ročna granata in ranila več Orjunašev. Začela se je splošna bitka, ker so se tudi Orjunaši začeli boriti z orožjem in nato z naskokom zavzeli Rudarski dom, iz katerega so nanje streljali komunisti. Bitka je trajala kakih 10 minut. Kot žrtvi sta padla tudi Žarko Boltavzer, uradnik Kmetске posojilnice, ki je bil na mestu mrtve, dobil je kroglo skozi vrat, in France Slajpah, lekarnar, zadet od krogle in bombe, ki ga je silno razmesarila. Umrli je na koloavoru v Trbovljah. Od komunistov so med bojem padli smrtno zadeti Albin Frie, Jakob Oceppek, Ivan Rozine

in Frane Fakin. Težko ranjeni so Orjunaši Alojzij Lebar, Albin Arnič z Rakeka, Franc Lešnjak z Rakeka, Josip Kukic z Rakeka in Vlado Porekar, učitelj iz Šoštanja. Težko ranjeni komunisti pa so: Karel Razboršek, Mirko Weinberger, Ivan Hlebec, Ladvik Jaju in Helena Obaber. Lahko ranjenih je vseh skupaj okoli 40 oseb.

Očividce poroča o trboveljskih dogodkih sledeče: Iz vsega dogodka se jasno vidi, da je bil napad na Orjuno dobro premišljen in pripravljen. Zgodil se je na kraju, kjer je cesta zelo ozka, tako da se ni bilo kam umakniti. Komunisti so pričeli streljati na Orjunaše z dveh strani in iz hiš. Iz Rudarskega doma sta bili vrženi tudi dve ročni granati. Krivec za napad ni iskati med tukajšnjimi delavci, ampak med

voditelji v Ljubljani, kar dokazuje tudi komunistični shod, ki se je vršil tik pred orjunaško slavnostjo.

"Kmetijski list" dostavlja k temu: Obžalujemo globoko obojestransko žrtve, ker je prelita čista slovenska kri, in želimo, da se taka vprašanja ne rešujejo s strastjo in hujkanjem, pač pa z razumom. — Kam tako pridemo?

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste v njih potrebo zadovoljili, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste ustregli vsem

Uprava "Glas Naroda"

POZOR ROJAKI!

Kmalu bode treba kositi mrvo in obdelovati farne in gotovo bode vsak farmar gledal da si nabavi najboljše poljedelsko orodje. Jaz prodajam najboljše—

KRANJSKE KOSE

katero sem sam izbral in nakupil ko sem se mudil v stari domovini. Te kose so narejene iz najboljšega jekla, ki se ga more dobit v Avstriji. Imam veliko zalogo in jih prodajam po sledečih cenah:

Kose, (Vulkan)	\$2.75	Osle, (Bergamaške) ...	.60
Motike, (kovane)	\$1.75	Reclje in rinke	\$1.50
Srpe	\$1.00	Rinke za kose	.25

Klepec, (kladivo in ambos)

Nadalje prodajam najfinjše Solvuskе britve, avtomatične revolverje, svinčnike z užigalom itd.

VSE BLAGO JE GARANTIRANO.

Naročilu priložite Draft ali Money Order in pošljite na: —

CHARLES REBEK

St. B. Superior Oliver, Wisconsin

Sprejeli smo sledeče knjige ter jih prodajamo po znižani ceni.

- Nova velika arabska sanjska knjiga. — Vsebuje 300 strani 1.50
- Nova velika sanjska knjiga90
- Sanjska knjiga, srednja35
- Zbirka domačih zdravil, kakor jih rabi slovenski narod70
- Kako postanemo stari? Vodilo po katerem se doseže najvišja starost50
- Angleško-slovenski in slovensko-angleški slovar75
- Spretna kuharica. Nova velika kuharska knjiga. Navodila, kako se kuhajo dobra in okusna jedila. Trdo vezana 1.45
- Slovensko-angleška slovnica. — Vsebuje slovnico, slovensko-angleški slovar in kako se postane ameriški državljani. Trdo v platno vezana 1.50
- Gozdovnik. Povest iz ameriškega življenja. — 1. in 2. zvezek 1.—
- Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega planinskega polka, od 1914 — 1918. 1.25
- Robinson, povest65
- Sin medvedjeja lovca. Potopisni roman80
- Rinaldo Rinaldini50
- Sveta Genovefa50
- Predtržani, Prešern in drugi svetniki v gramofonu .. .25
- Čarovnica starega gradu25
- Hitri računar ali Praktični računar75
- Slovenska kuharica, (Kalinšek). Z mnogimi slikami v besedilu, vsebuje 668 strani, trdo v platno vezano 5.—
- Amerika in Amerikanci. Popis slovenskih naselbin v Ameriki. Trdo v platno vezano 3.—
- Narodni zaklad za klavir. Zbirka slovenskih narodnih pesmi90
- Pesmarica Glasbene Matice. Zbori za štiri moške glasove. Vsebuje 103 najboljših slovenskih pesmi .. 2.50
- (K naročilu priložite pokritje v znamkah ali M. O.)

Knjige Vam pošljemo poštne prosto.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street : : : New York, N. Y.

O ŽENSKI, KI JE BILA...

Roman — Spisal O. Soyka.

Poslovenil J. T.

29

(Nadaljevanje.)

V pojasnitev tega je treba par besed.

Merry in Wolfram sta bila komaj par dni v preiskovalnem zaporu. Oblasti se niso dosti bavile z njima, kajti veljalo je najprej zapreti Evo Morsini. Wolfram se je kmalu posrečilo izposlovati oprosteno. Zaeno z Merryjem sta zapustila jetnišnico.

Merry je šel domov, se skopal in se elegantno oblekel. Nato se je podal v prvo nošnico, češ, da mu šumi po glavi ter prosil, naj ga preiščejo.

Wolframa je pa gnala neka čudna sila v Benetke. In neka nepoznana sila ga je gnala v palačo Morsini.

Ko je stopil na pomol, mu je položil Italijan roko na rame rekoč:

— Sem notri ne sme nihče.

— Kaj je to?

— Državna zadeva.

— Jaz moram notri.

— To je državna zadeva.

— Če vi pravite, da je to državna zadeva, vam jaz povem, da je

Eva Morsini moja prijateljica. Ona me potrebuje.

Te besede je izpregovoril Wolfram preteče in odločno.

To je bila beseda na pravem mestu.

Vladni detektiv je zaslutil v tem človeku val one silne energije, s katero je bil sam navdan pred par trenutki.

Agent je imel v gotovih zadevah zelo močne živce.

Stopil je na stran, in Wolfram je pohitel v hišo.

Poti-poti zaviti in temnih hodnikov mu ni bilo treba iskati. Njegovo uho ga je vodilo ter mu kazalo pot.

Kajti zgoraj so se razširili zidovi, tramovje in kamenje je padalo po tleh.

V dveh sekundah je stal Wolfram pred vhodom v zgodovinsko sobo. Toda zgodovinske sobe ni bilo več. Čudna igračka pokojnega Celija Morsinija je prenehala eksistirati. Že pokojnik je večkrat poudarjal, da vstop ni tujcem posebno priporočljiv. In to je bila ena izmed mnogih skrivnosti palače. Ali je Celijo Morsini vse to uredil?

Najbrže je bilo že prej tako, in baš vsled tega si je izbral to sobo za svojo zgodovinsko sobo.

Če je kdo slučajno stopil na prag, je spravljal v gibanje mehanizem, ki je dvignil podpore ter izpodnesel zidovje.

Ko je Celij Morsini še živel, je bil prag pokriti z železno ploščo.

Malo pred smrtjo jo je pa dal odstraniti.

In vsled tega je tudi rekel svoj čas Evi: — Dokler bom jaz živel, si ti tukaj varna.

Wolframa pa niso brigale te razvaline.

Videl je le telo Eve Morsini. Ležalo je na tleh in preko njega je bila debela deska. Eva je bila nezavestna.

Pobral jo je ter jo odnesel na hodnik. Takoj zatem se je posil strop. Slike s sten, vsa oprava in vse je izginilo.

Zopet je bil dan in znova je živelo vse v sedanosti. Kot da bi silen blisk neurja izrpal vsa napetost. Morje je bilo mirno, tiha zadovoljnost je vladala vsepovsod.

Wolfram je odnesel nezavestno žensko v motorni čoln. Tedaj se je pa nekaj pripetilo, česar ni nihče pričakoval, najmanj pa Wolfram.

K njemu je namreč stopil žandar Peter Bastler ter rekel strogo obrazlo:

— Gospod profesor, Erich Wolfram, oprostite. Jaz moram to žensko aretirati.

Wolfram je položil Evo na klop še predno se je obrnil k njemu. Nato je pa bliskovito zavil rokave in v naslednjem trenutku je ležal žandar na tleh.

Ko se je bil nekoliko zavedel, mu je bilo rečeno, da tukaj ni mesto za aretacijo in da ne sme v tujini izvrševati svojih uradnih dolžnosti.

Nasto sta ga Bastler in Bolleman prosila naj ju izpusti na suho.

O Bollemanu se ni nikdar izvedelo o vzrokih njegovega početja.

Imel je na vesti več hudih pregreškov, in policija treh držav ga je iskala. Vsled tega se mu je zdelo umetnejše in umestnejše, da se skrije pred svetom in da ne pride v stik z oblastmi.

Peter Bastler se je pa takoj odpeljal domov ter se izročil oblastim.

Naprestano je zatrdel, da je Evo Morsini šele tedaj spoznal in šele tedaj vedel, da jo mora aretirati, ko so jo prinesli iz palače Morsini.

Po njegovem mnenju se je do onega časa preoblačila in skrivala ter je bila povsem drugačna kot so jo slike predstavljale.

Vprašali so ga, zakaj je pustil svojo službo in šel z njo.

Povedal je, da jo je smatral za visoko dvorno osebo in da se je moral brezpogojno pokoriti vsem njenim poveljem. Upal je tudi, da bo dobil bogato nagrado, če jo bo ščitil.

Tudi kmetje po vaseh in vsi so bili istega mnenja. In vsak bi šel za njo, samo če bi ga bila pozvala.

Eva Morsini se je zavedla v hotelu Excelsior.

Njene prve besede so bile:

— Odpuščenje mi je.

Bila je nepokočkovana. Da se je porušilo zidovje zgodovinske sobe, ni vedela več.

Proces proti Evi Morsini ni bil več obnovljen, ker so dokazali zdravniški izveštaji, da je trpela pod nekim tujim vplivom ter ni bila odgovorna za svoje dejanje.

Wolfram je večkrat rekel: — Da nekaj časa sem res živel v davno minuli dobi. Toda končno so zmogle razmere dvajsetega stoletja.

Eva Morsini je postala Wolframova žena. Večkrat je bila že zamlajena ter kazala znake nenormalnosti, toda tudi to je sčasoma prešlo.

Bivši časnikarski poročevalec Harry Hull je sedaj lastnik "Chicago News". Njegov gospodar Fred O. Stevenson je šel v pokoj ter njemu poveril vse vodstvo.

Desne noge mu manjka, leva je ohromela, toda njegova glava je jaana in njegove duševne zmožnosti so velikanske.

Detektiv Myer se je povselp v službi. K temu je najbrže pripomoglo dejstvo, da ni mogel oziroma da ni hotel takrat izslediti Eve in njenih dveh spremljevalcev.

George Darkosh je molčal. Bil je filozof v pravem pomenu besede in vsled tega so bile njegove izjave precej temne in nerazločne.

Ko so ga nekoč vprašali, kaj misli o Evi Morsini in njenih pomogilih, je odgovoril:

V MIRU IN ZADOVOLJSTVU (?)

Bivši nemški kronprince in njegova žena princeza Cecilija.

— Z drugih svetov je privozil na zemljo ekspresni vlak, in žrtve so oblezale na tiru. Morda se bo še kdaj vrnil. Morda ga bomo nekoč zopet spoznali in sicer z večjim razumevanjem kot nam je lastni sedaj. Do takrat pa bojte se dima, ne hodite na njegov tir.

— Na kakšen tir? — so ga vprašali? Kje ste videli dim? Kje je tir? Ali ni mogoče tega jasneje povedati v našem jeziku?

Darkosh se je obotavljal.

Veliko je znamenj in vsak trenutek prihajajo nova svarila. Čas pa ni dozorel, da bi se brigali za svarila. S čim naj bi pojasnil izraz tir? Tir je bil zame lastovka, ki je butnila ob moje okno in je zatem zavila na desno, da je mogla živeti.

(K O N E C.)

Smrtonosni plini bodo pomagali človeštvu.

Plini, ki bi izbrisali slehno sled življenja, — človeškega, živalskega in rastlinskega, — če bi bili koncentrirani, ki bi lahko zamočili vse, kar je živega v New Yorku, če bi se jih spustilo iz aeroplanov v zadostnih množinah, so bili v Edgewood arzenalu, kjer se nahaja naprava kemične vojne službe, predmet poskusov, da se uporabi te pline v boju proti številnim boleznim.

Presenetljiva izprememba je to, od ubijanja k zdravljenju. Mesto da bi uničevali ljudi, bodo mogoče postali najbolj strupeni plini prijatelji človeštva ter sovražniki le nedostopnih bolezenskih kalih, ki so stavljele dosedaj znanstvenikom nerešljive uganke.

Tekmovanje v pripravah za plinsko vojno je bilo v glavnem odgovorno za ta zdravljenje, ki so se že posrečila v slučaju oslenskega kašlja, bronchitisa, Laryngitisa, influence s tem, da se je izpostavilo bolnike plinom klorina. Sedaj se vrše eksperimenti, da se uniči kali jetike in celo strašne bolezni locomotor ataxia s pomočjo takozvanega "mustard" ali gorčičnega plina. Zadnja vojna je napotila kemike, da so pričeli z eksperimenti, ki so vključevali tako zle učinke kot protisredstva. Bacili ali bolezenske kali so postale cilj teh preiskav. Plini so postali morilec bacilov in znanstveniki so nadaljevali z eksperimenti. Ko so zamorili bolezen povzročajoče bakterije, so zapazili učinkovanje plinov na človeško telo. Zdravljenje se je obetalo celo s strašnim "mustard" plinom.

Nekega jutra aprila meseca leta 1915 so zapazili Angleži na fronti pri Ypres, večina indijske čete, neki čudno izgledajoč, rmenasto-bel oblak, ki se je valil proti njim po tleh od nemških ert. Oblak je došel do zakopov. Možje so padli ter se pričeli zvijati od bolečin, kot pred kosilnim strojem. Tekom par minut je bilo celo bojno polje pokrito s hropečimi, umirajočimi vojaki. Oni na robu bojne črte so bili omamljeni in dušilo jih je. Te je bilo lahko ujeti kot vojne jetnike. Čete v ozadju so pričele bežati, ko so videli opustošenje pred seboj. Šest tisoč mrtvih je obležalo na tleh in velika vrzel je bila napravljena v angleški fronti a na srečo niso Nemci popolnoma razumeli strašnega učinka njih napada. Canadei, ki so stali na leviem krilu, so izpolnili vzel.

Civilno prebivalstvo v vaseh na bojni fronti, ki se je skrivalo v kleteh, je podleglo smrtonosnim plinom. Nemci so se s strahovitim učinkom poslužili "mustard" plina. Uporaba tega plina je postala splošna ter nudila take taktične prednosti sovražniku, da je postalo povračilo neobhodno potrebno, že na temelju samoobrambe. Nato

sta prišla plinska maska in plin, ki naj bi se boril proti plinu. Francozi so kmalu pričeli metati zaplenjene mustard bombe nazaj v nemške vrste.

V prvih napadih s plinom so bili Francozi in Angleži zajeti povsem nepričakovano. Gledali so, brez razumevanja in varstva, dokler niso padli. V Nemčiji so to presenečenje, s strašnim trpljenjem, katero je povzročalo, pozdravili z užitek kot nov način, da se spravi sovražnika na kolena.

Ameriški kemiki so sestavili formulo, ki je bila za eno četrtino bolj strupena kot nemška. Kemikom je bil mustard plin znan kot dihloretit sulfid. To je sladkasta tekočina, po okusu in duhu ter izhlapeva tako hitro kot približno turpentin. Če pride v stik s kožo, se ne opazi učinkovanja takoj. Nato pa se pojavijo oteklina in mehurji in temu dejstvu se ima za hvaliti plin za svoje ime v izven-znanstvenih krogih.

Ko se je pripetilo povsem nepričakovano ter bilo tudi obvladano, se je pojavilo vojevanje s plinom, ki je zahtevalo najboljše kemike, tehnologe in inženirje. Povsem naravno je bilo, da bo groznim posledicam sledilo znanstveno raziskovanje neizmerne važnosti.

Ko je bilo vojne konce, je bil stavljen predlog, naj se odpravi kemično vojno službo, ki je bila ustanovljena, da se odpomore nujni trenutni potrebi. Zmagalo pa je naziranje, da se bo vojne bodočnosti izvajalo v glavnem s plinom in vsled tega je bila ohranjena ta panoga vojnega departamenta.

Danes je Edgewood arzenal v Marylandu v glavnem posvečen miroljubnim svrham. Trgovski in znanstveni razvoj je bil pospešen z vojnimi iznajdbami do obsega, ki ni bil dosedaj še pojasen. Naprava je dobila ime arzenal, ker je spadala pod vojni departament, a beseda arzenal ni na mestu z ozirom na delo, ki se vrši v tej napravi. Industrija, farmer in vsak drugi bo imel dobričke od preiskav, ki se vrše tam.

Ugotovilo se je, da obstaja glavna akcija plina v tem, da proizvode kongestijo pljuč. V usodnih slučajih je povzročil plin močna unetja, katerim je sledila kongestija pljuč, ki je preprečila zračenje prvi ter dobesedno zadušila žrtev. Dotični človek ni mogel dobiti zraka v pljuča ali kri. Pripetilo se je isto kot če človek utone. Unetja ni povzročila bolezenska kal, temveč ga je povzročilo kemično učinkovanje.

Ugotovilo se je, da nebakterična kongestija ali hiperemija ugoden faktor v slučaju jetike. Na temelju tega so prišli zdravniki na idejo, da bi bilo mogoče ozdraviti

jetiko, če bi se proizvedlo krajeno kongestijo.

Pri poskusih, da se uvede zdravljenje s plinom se je upoštevalo dejstvo, da sta fosgen in klorin bolj razdržljiva za pljuča kot pa mustard plin. Ta zadnje imenovani plin sežge sapnik in bronhije, dočim so klorin, fosgen in drugi plini bolj prodrljivi.

Z upoštevanjem vseh teh dejstev se je preiskovalo moč mustard plina, če more uničiti kali jetike, ne da bi poškodoval tkanine pljuč.

Možje, ki so uvedli tozadevne eksperimente se boje le ene stvari, da bi se namreč poskusilo zdravljenja s plinom brez primerne skrbi. Tudi v slučaju zdravljenja prehlada s klorinom je absolutno bistveno, da se uporabi največjo pažnjo. Treba je pripraviti tesno zaprt prostor, v katerega se pumpa svež zrak, ki se nato pomeša s klorinom v pravilnem razmerju. Če je preveč klorina, se bo pojavilo razdraženje in če ga je premalo, ni opaziti nikakih blagodejnih posledic.

Vrše se pa še nadaljne preiskave, ne le zdravstvene. Poljedelski departament vzpiraja naprimer v arzenalu eksperimente v poskusih, da iztrebi mrčes, ki uničuje bombaž, kobilice in druge žuželke, ki povzročajo vsako leto velikanske izgube v poljedelstvu. Sestavilo se je že kemikalije, katere bodo trošili aeroplani na polja in sadovnjake.

Da se dobi pravilne zmesi, se je vzgajalo različne žuželke ter zasadijo različne vrste vegetacije. Strupene praške se je nato preiskovalo na obeh. Z zaupanjem lahko pričakujemo, da se bo posrečilo najti pravilno zmes, ki bo uničila mrčes, ne da bi uničila vegetacije.

V arzenalu se je sestavilo tudi pline, katere se namerava uporabiti pri izgredih, ne pa v mednarodne vojne svrhe. Takozvani solzavi plin tvori podlago vseh teh plinov. Neki Iree, ki je dobil pravo dozo tega plina, je pripomnil pozneje:

— Ko vas zadene plin, pridete, neglede na to, kaj ste mislili, prejš, do prepričanja, da niste imeli prav.

Imamo tudi plin za zadušenje uporov in zajetje zabarikadiranih zločincev. Te pline je mogoče metati z majhnimi ročnimi granatami ali na razdalje s prenosljivimi možnarji. Ene majhna granata, le štiri inč dolga, bo razširila oblak, slični megli.

Obenem pa se je tudi izpopolnilo varnostna sredstva proti plinom. Izumljena je bila plinska maska, koje naimen je zavarovati premoganje pred smrtonosnim karbon-monoksid plinom in ta maska nadkriljuje daleko vse, kar se je dosedaj izumilo na tem polju.

Arzenal se peča tudi z izdelavanjem plina, ki bi preprečil širjenje bubonske kuge s pomočjo lajdij. Kemiki skušajo izumiti plin, ki bi zamoril kali bubonske kuge, a bil obenem neškodljiv za posadke ladij in tovar. Plini, katere so uporabljali dosedaj za uničenje podgan na ladjah, dejanskih prenašalk bubonske kuge, so povzročili smrt nešteti mornarjev ter ljudi, ki so se vtihotapili na parnike ter se skrili med tovcrom.

Zastopniki "Glas Naroda"

Zastopniki kateri so pooblašeni nabirati naročnino za dnevnik "Glas Naroda".

Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel. Zastopnike rojakom toplo priporočamo.

Naročnina za "Glas Naroda" je: Za eno leto \$6.00; za pol leta \$3.00; za štiri mesece \$2.00; za četrt leta 1.50. Naročnina za Evropo je \$7. za eno leto.

California: San Francisco, Jacob Laufer.

Colorado: Denver, Frank Skrabec; Leadville, M. Yarnik; Pueblo, Peter Cullig, John Gorm, Frank Janesh; Salida, Louis Costello; Walsenburg, M. J. Bayuk.

Indiana: Indianapolis, Louis Rudman.

Illinois: Aurora, J. Verbich; Chicago, Joseph Blish; Cicero, J. Fabian; Granville, Joseph Pershe; Joliet, Frank Bambich; La Salle, J. Zalelet in John Kren; La Salle, J. Spelich; Macouhah, Frank Augustin; North Chicago, Anton Kobal, Math. Ogrin; Springfield, Mattie Barborich; Waukegan, Frank Petkovick.

Missouri: St. Louis, Mike Grabrijan.

Montana: East Helena, Frank Hrella; Kien, Greogr Zobec.

New York: Gowanda, Karl Sternisha; Little Falls, Frank Masie.

Ohio: Barberton, A. Okoish in J. Barich; Cleveland, Anton Simčič, Jakob Resnik in Charles Karlinger; Collinwood, Math. Slapnik; Lorain, Louis Balant in J. Kums; Niles, Frank Kovogšek; Youngstown, Anton Kikelj.

Pennsylvania: Acosta, in okolico, Martin Abram; Ambridge, Frank Jakshe, Bessemer, Louis Hribar; Braddock, J. A. Germ; Broughton, Anton Ipavec; Burdine, John Demshar; Conemaugh, Vid Hovanšek in J. Brezovec; Claridge, Anton Kozoglav, Fr. Tushar, A. Jerina; Dunlo, Ant. Tauzel; Export, Louis Supančič; Forest City, Math. Kamin; Farrell, Jerry Okorn; Imperial, Val. Peterel; Greensburg, Frank Novak; Homer City in okolico, Frank Farenchak; Irwin, Mike Paushke; Johnstown, John Polanc in Martin Koroshetz; Luzerne, Anton Osolnik; Lloydell, Anton Malovrh; Midway, John Zust; Moon Run, Fr. Maček in Fr. Podmilšek; Pittsburgh, Z. Jakshe, Ig. Magister, Vinc. Arh in U. Jakobich; Reading, J. Pezdire; Rockwood, A. Hochevar; Steelton, A. Hren; Turtle Creek in okolico, Fr. Schiffer; West Newton, Joseph Jovan; White Valley, Jurij Prevlich; Willock, J. Peterel.

West Virginia: Cockett, Frank Kocian.

Wisconsin: Milwaukee, Joseph Tratinik, Racine, in okolico, Frank Jelenc; Sheboygan, H. Svetlin.

Washington: Black Diamond, G. J. Forenta.

Wyoming: Rock Springs, Louis Taucher.

Poleg gorinavedenih so pooblašeni pobirati naročnino tudi vsi tajniki S. K. J.

MOŠKI Zaščitni so Proti salmoneli

ROJAKI, NAROČATE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDAJENIH DRŽAVAH

Kretanje parnikov - Shipping News

21. Junija: Chicago, Havre; Homerje, Cherbourg, Saxonla, Cherbourg; Orca, Cherbourg Hamburg.

24. Junija: Pres. Wilson, Trst; Pres. Harding, Bremen; Canopic, Cherbourg; Bremen Bremen.

25. Junija: Berengaria, Cherbourg; Yaormina, Genoa.

26. Junija: Eosland, Cherbourg.

27. Junija: Majestic, Cherbourg; Lafayette, Havre; Conte Rosso v Genoa.

1. Julija: Paris, Bremen; Colombo, Genoa.

2. Julija: Paris, Havre; Mauretania, Cherbourg; Republic, Cherbourg.

3. Julija: Tyrhenia, Cherbourg; Minnekahda, Cherbourg.

4. Julija: Geo. Washington, Cherbourg.

5. Julija: Leviathan, Cherbourg; Olympic, Cherbourg; Rochambeau, Havre; Muen chen, Bremen; Belgenland, Cherbourg.

6. Julija: Resolute, Cherbourg; Hamburg; Orca, Cherbourg; Hamburg; Derflinger, Bremen; Giulio Cesare, Genoa.

9. Julija: France, Havre; Aquitania, Cherbourg.

10. Julija: Columbus, Bremen; Cleveland, Hamburg; Mongolia, Cherbourg.

12. Julija: Berengaria, Cherbourg; Homerje, Cherbourg; Rotterdam, Boulogne, America, Cherbourg; Martha Washington, Trst.

14. Julija: America, Genoa.

15. Julija: Pittsburgh, Cherbourg; Luetsow, Bremen.

17. Julija: Westphalia, Hamburg.

19. Julija: Majestic, Cherbourg; La Savoia, Havre; Lapland, Cherbourg; Mount Clay, Hamburg; Stuttgart, Bremen; Dullio, Genoa.

22. Julija: Reliance, Hamburg; Seldits, Bremen.

23. Julija: Paris, Havre.

26. Julija: Leviathan, Cherbourg; Veendam, Boulogne; Albert Ballin, Hamburg; Orca, Cherbourg.

29. Julija: Canopic, Cherbourg; Bremen, Bremen.

30. Julija: Mauretania, Cherbourg; France, Havre.

31. Julija: Zealand, Cherbourg.

HITRO POTOVANJE V IN IZ JUGOSLAVIJE

WHITE STAR LINE

New York — Cherbourg
Homerje 21. Junija; 12. Julija; 9. avg.
Majestic 24. Junija; 19. Julija; 16. avg.
(Največji parnik na svetu.)
Olympic 1. Julija; 2. avg.; 23. avg.

AMERICAN LINE
WHITE STAR LINE
New York — Cherbourg — Hamburg
Canopic 24. Junija; Minnekahda 3. Julija
(3 razred)

RED STAR LINE
New York — Cherbourg — Antwerpen
Zeeland 26. Junija; 24. Julija
New York — Plymouth — Cherbourg
Lapland 21. Junija; 19. Julija
Belgenland 5. Julija

Dobra hrana. Zaprti prostori. Velika javna zbirališča. Oglasite se pri lokalnem agentu ali pri PASSENGER DEPT. No. 1. Broadway New York.

Kansas: Franklin in okolico, Anton Seljak.

Maryland: Kitzmiller, Fr. Vodopivec.

Minnesota: Chisholm, Frank Gouze; Ely, Jos. J. Peshel; Eveleth, Louis Gouze; Gilbert, Louis Vessel; Hibbing, John Povše; Virginia, Frank Hrvatic.

Missouri: St. Louis, Mike Grabrijan.

Montana: East Helena, Frank Hrella; Kien, Greogr Zobec.

New York: Gowanda, Karl Sternisha; Little Falls, Frank Masie.

Ohio: Barberton, A. Okoish in J. Barich; Cleveland, Anton Simčič, Jakob Resnik in Charles Karlinger; Collinwood, Math. Slapnik; Lorain, Louis Balant in J. Kums; Niles, Frank Kovogšek; Youngstown, Anton Kikelj.

Pennsylvania: Acosta, in okolico, Martin Abram; Ambridge, Frank Jakshe, Bessemer, Louis Hribar; Braddock, J. A. Germ; Broughton, Anton Ipavec; Burdine, John Demshar; Conemaugh, Vid Hovanšek in J. Brezovec; Claridge, Anton Kozoglav, Fr. Tushar, A. Jerina; Dunlo, Ant. Tauzel; Export, Louis Supančič; Forest City, Math. Kamin; Farrell, Jerry Okorn; Imperial, Val. Peterel; Greensburg, Frank Novak; Homer City in okolico, Frank Farenchak; Irwin, Mike Paushke; Johnstown, John Polanc in Martin Koroshetz; Luzerne, Anton Osolnik; Lloydell, Anton Malovrh; Midway, John Zust; Moon Run, Fr. Maček in Fr. Podmilšek; Pittsburgh, Z. Jakshe, Ig. Magister, Vinc. Arh in U. Jakobich; Reading, J. Pezdire; Rockwood, A. Hochevar; Steelton, A. Hren; Turtle Creek in okolico, Fr. Schiffer; West Newton, Joseph Jovan; White Valley, Jurij Prevlich; Willock, J. Peterel.

West Virginia: Cockett, Frank Kocian.

Wisconsin: Milwaukee, Joseph Tratinik, Racine, in okolico, Frank Jelenc; Sheboygan, H. Svetlin.

Washington: Black Diamond, G. J. Forenta.

Wyoming: Rock Springs, Louis Taucher.

Poleg gorinavedenih so pooblašeni pobirati naročnino tudi vsi tajniki S. K. J.

MOŠKI Zaščitni so Proti salmoneli

ROJAKI, NAROČATE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDAJENIH DRŽAVAH

Poskušen samomor vojaške vojunke.

Po poročilu iz Beograda je poskušala samomor znana vojaška vohunka Androlić, ki je bila zapletena v veliko vohunsko afero in proti kateri je uvedena že 8 mesecev trajajoča preiskava. Androlić je skupno z neko soudeleženko Lešnik popila znatno količino solne kisline. Iz zaporov mestnega sodišča so ju prepeljali v bolnico.

Je se nahajal ANTON KNAUS? Doma je iz sela Žurije, Osilnica. Zadnje čase je bival v Kani, Pa. Cenjene rojake presim, ako ve kdo za njegov naslov, naj mi ga naznani; če bo pa sam čital, naj se najavi na naslov: Valentine Malnar, 14501 Sylvia Ave., Cleveland, Ohio. (13-19-6)

Rada bi izvedela, kje se nahaja moj bratranec JOHN BAMBIC, doma iz Loškega potoka, vas Retje št. 13. Pred par meseci se je nahajal v Allegany, N. Y. Prosim cenjene rojake, ako kdo ve za njegov naslov, naj ga mi naznani, če bo pa on sam čital ta oglas, naj se mi oglasi, ker mu imam nekaj važnega za sporočiti. — Cecilia Bambic, 222 W. R. Avenue, Verona, Pa. (17-18-6)

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.